

ECONOMICALLY SIGNIFICANT PARASITOSSES AND THE INFLUENCE OF TECHNOLOGY IN PIG FARM

Ekonomicky významné parazitózy a vliv technologie v chovech prasat

Jan NÁPRAVNÍK, Tomáš BERKA
KZR AF ČZU, KVD AF ČZU

Souhrn, klíčová slova

Poznání parazitárních infekcí v chovech prasat podává rozbor hlavních vztahů mezi šlechtitelskými chovy a užitkovými chovy, velkokapacitními jednotkami a nízkokapacitními jednotkami. Z druhů byly určeny: *Ascaris suum*, *Oesophagostomum* spp., *Trichuris suis* a *Coccidia*. Prevalence a počet zjištěných vajíček *A. suum* a *Oesoph.* byly významně nižší ve velkokapacitních šlechtitelských chovech a vyšší v užitkových chovech s ekonomickými ztrátami

Paraziti, chov prasat, šlechtitelský chov, užitkový chov, velko- a nízkokapacitní jednotky, ekonomické ztráty

Summary, keywords

The study of parasites infections in pig breeding analyses the main interactions between the nucleus herds and fattening herds, large scale units and low scale units. The species were identified: *Ascaris suum*, *Oesophagostomum* spp., *Trichuris suis* and *Coccidia*. The prevalency and the number of released eggs of *Ascaris suum* and *Oesophagostomum* spp. was significantly lower in the large scale-nucleus herds and higher in small scale-fattening herds with economically loses

Parasites, pig breeding nucleus herds, fattening herds, large and small scale units, economically loses

Introduction - Úvod

Prasata jsou u nás chována z organizačního pohledu v třístupňové pyramidální struktuře. Na vrcholu jsou šlechtitelské chovy vybavené moderní technologií. Propojení velkokapacitních a nízkokapacitních jednotek ve struktuře chovů je důležité z hlediska nálezů a možnosti šíření infekcí do níže položených užitkových chovů. Zde vznikají největší ekonomické ztráty na užitkovosti pronikáním cizopasných s vertikálním posunem prasat kde jsou vhodné podmínky k uskutečnění vývojových cyklů. Rozsah rozšíření parazitů byl dlouhodobě zjišťován u navazujících chovů prasat text .

Methods - Metody

Parazitózy v chovech prasat byly sledovány na základě koproooskopických a larvoskopických intravitálních vyšetření v šlechtitelských a užitkových chovech prasat. Kromě prevalence bylo uskutečněno epidemiologické vyšetření prostředí a kvantifikováno šíření vajíček a larev. Výsledky popisující rozšíření *Ascaris* byly získány helmintologickou pitvou. Ve výsledcích je vymezen rozsah výskytu ekonomicky závažných parazitů.

Results - discussion - Výsledky - diskuse

V práci je podán rozbor parazitologické situace na základě pravidelných vyšetření odebraných vzorků ve velkokapacitním šlechtitelském chovu ve Všeticích a dvou dalších chovů. Výsledky prokazují trvalé udržení subklinické infekce *Ascaris* 3,50%, u prasnic 2,70% a u odchovaných prasniček k prodeji 0,80%. U prasniček byla zjištěna produkce vajíček 612 EPG. Byla zjištěna ohniska infekcí a stanoveny vhodné časové a místní podmínky k tlumení původce. Ve třech velkokapacitních šlechtitelských chovech se pohybovala prevalence od 3,50 do 7,70%. Svědčí o nepříznivých vlivech prostředí a technologie na vývojové cykly a dává příležitost k výraznějšímu tlumení. Prevalence a počet vyloučených vajíček *Ascaris suum* byl vyšší ve čtyřech nízkokapacitních šlechtitelských chovech rozsahu prevalence 5,13-23,44%. V těchto chovech je často užívána zastaralá technologie, vývojové cykly parazitů ovlivňují více vnější klimatické faktory což se promítlo do rozdílu v exogenním vývoji vajíček a larev v zimní a letní periodě.

(NILSSON,1982). V těchto chovech byly také diagnostikovány hlístice *Oesophagostomum* spp. v prevalenci 10,30 až 44,41%, *Trichuris suis* v prevalenci 2,15 až 8,61% kokcidie v 13,81%. V užitkových velkokapacitních chovech byla zjištěna prevalence askariózy ve 3 chovech 3,21 až 16,30% koprologicky a při porážce 3031 prasat byla prevalence 21,15% zjišťována po dobu 30 měsíčního sledování. 641 prasat bylo pozitivních. V hale č. 2 byla trvale vysoká prevalence od 30,00 do 75,00%. Bal zaznamenán nový významný epidemiologický fenomén, který prokazuje setrvačnost výše prevalence a intenzity infekce prasat v každé hale. Celkově byla intenzita infekce 1 až 107 *Ascaris suum*. 1 až 10 hlístic bylo zjištěno u 15,90% prasat, 11 až 20 hlístic u 2,21% prasat a 21 až 30 hlístic mělo 0,69% prasat. Přes 50 hlístic bylo zjištěno u 0,13% poražených prasat. Výkrm probíhal v bezsteličovém ustájení velkokapacitních hal ve výkrmu užitkového chovu, k nákaze docházelo vždy po naskladnění prasat po nedostatečně očiště, první vajíčka byla vylučována v polovině výkrmového období za 2 měsíce. V užitkových nízkokapacitních chovech byla koprologicky diagnostikována *Ascaris suum* v prevalenci 41,70 až 58,30%. Zavlečením infekce s nakupovanými prasničkami dochází v těchto chovech k nejvyšším ekonomickým ztrátám a to přímým (konfiskací orgánů) a nepřímým (snížením přírůstků, prodloužením výkrmu). V těchto chovech se často vyskytuje *Trichuris* a *Oesophagostomum*. Šlechtitelské chovy zaujímají 2 až 3% z chovů, jsou nejméně napadeny a mohou nejlépe redukovat parazity. Užitkové chovy zaujímají 87-90% v chovech prasat a jsou nejvíce vystaveny infekcím. Nebezpečí je v subklinických projevech budících dojem zdravých prasat. (ROEPSTORF, JORSAL,1989) Nutná je karanténa po nákupu prasniček a kanečků a pravidelné koprologické vyšetření prasniček a prasnic s navazujícím léčením. Z hygienických opatření je nejvýznamnější tlakové mytí při turnusovém vyskladnění a vysušení stájových prostor.

References - Použitá literatura

- Nilsson O.: Ascariasis in the pig. An epidemiological and clinical study. Acta vet.Scand., 79 : 1-108, 1982
Roepstorf A., Jorsal S.E.: Prevalence of helminth infections in swine in Denmark. Vet. Parasitol., 33: 231-239, 1989.,

Řešeno v rámci grantu FRVŠ a výzkumného záměru č. MSM 412100003